

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 28.	
Telefon: 309.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben készve	
egész évre	14.00
fél évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.40
fél évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Üssük ki!

Verjük ki a 16 éven aluli gyermek szájából a lopva, lassan, de biztosan élő mérget, a füstölő cigarettát, mert ezzel tartozunk nemcsak hazánknak és az emberiségnek, hanem legtöbbször a lövészárkokban gyötört apáknak.

Megremegett a lelkem a hét egyik napján, midőn egy diákkal találkoztam, akit már 6-ik osztályos elemista korában, mindennapi figyelmeztetésem ellenére újra és újra rajtakaptam a szervezettromboló pöfékelésen. Asztalosiparos polgártársunk gyermeke, apja a harctéren küzd, mostoha-anyjára nem hallgat, az én oktatásaim, jóra kérés figyelmeztetésem egyik fülén be, a másikon kimenve kárba veszték és most 2 év múlva a 15 éves fiu csontváz, sárga, csenevész tüdőbeteg, megölte a nikotín . . . menthetetlen.

Itt nem szabad érzéketlenül tovább mennünk, itt meg kell állnunk, mert itt egy borzalmas nagy hiba, egy egész nemzedéket tönkretévő tény, egy iszonyatos valóság, egy alig-alig jövátelhető nemtörődömség, mulasztás, lelkiismeretlenség posványátátong felénk.

Itt nem szabad érdeketlenül, egyszerű vállvonogatással, vagy utálatos göggel tovább mennünk, itt meg kell állnunk, mert itt nemzeti létünk, nemzetünk bimbói, egy szebb és jobb kor várományosai csusznak lejjebb és lejjebb a könnyelműség lejtőjén a bűnözések fertőibe.

Itt nem szabad késlekedni! Itt egykettőre rendet kell csinálni. Meg kell parancsolni minden felnőtt egyénnek, hogy ahol a 16 éven aluli gyermek szájában füstölő ördögi mérget lát, azonnal és kérelhetetlenül akadályozza meg ezt a szörnyű öngyilkolást.

Bármilyen visszataszító is a testi fenyegetés, itt alkalmazni kell ezt a keserű orvosságot.

A sok-sok, felügyelet nélküli — csavargó — foglalkoztató, szórakoztató munkakényszert nem ismerő, tünni nem akaró 12—16 éves gyermekereget, ha már nem tudjuk szorítani arra való iskolába, vagy műhelybe, akkor legalább arra jöjjön egy sür-

gós rendelet, hogy megakadályozhassuk a könnyelmű tömegöngyilkolást, mert számon kéri tőlünk a 16 éven aluli gyermeket a haza és emberiség, de főképpen és méltán jogosan kéri tőlünk számon a lövészárkokba gyötört apa.

K. J.

Finnország — köztársaság.

Stockholm, október 11. A finn szociáldemokraták elhatározták, hogy Finnországot nyomban kikiáltják demokráta köztársasággá. Ugyanekkor a finn országgyűlés megválasztja a köztársaság elnökét és az egész világhoz proklamációt intéz a köztársaság létesítése érdekében. A polgári pártok azzal a fenntartással élnek, hogy csakis az orosz nemzetgyűlés dönthet a finn államforma kérdésében. A Finnországban levő orosz haderó egy része vonakodik ezt az önállóságot elismerni és az ezredek elhatározták a finn kormány cselekedeteinek az ellenőrzését.

Békegyűlések Angliában.

H á g a, okt. 11. A Manchester Guardian azt jelenti, hogy vasárnap Anglia több nagy városában, így Yorkban, Birminghamban békegyűlések voltak, amelyekben azt követelték, hogy az annexió és kártérítés nélküli békének alapelveit vételével azonnal kezdjék meg a béketárgyalásokat.

Ausztrália Japán ellen.

B é c s, okt. 11. Frankfurtból táviratozzák: A Timesnek jelentik Sidneyből, hogy az ausztráliai sajtó abból az alkalomból, hogy Japán Keletázsiban kihirdette a Monroe-elveket, Ausztrália északi partvidékének megszállását követeli.

Robbanás egy angol lőszergyárban.

B é c s, október 11. Rotterdamból táviratozzák, hogy egy északangolországi lőszergyárban történt robbanás alkalmával kilenc munkás meghalt, kettő megsebesült.

Henderson a békekonferenciáról.

B é c s, okt. 10. Hágából táviratozzák: Henderson a francia szociálisták bordeauxi kongresszusához levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy abban az esetben, ha a franciák a hadicélok kérdésében meg tudnak egyezni, ők és az angolok folytathatni fogják tárgyalásaikat s ha köztük is megegyezés jön létre, a nemzetközi konferencia megtartása biztosítva lesz.

Uruguay és a német hajók.

R o t t e r d a m, okt. 10. Rotterdamból táviratozzák: A Reuter-iroda newyorki jelentése szerint az uruguayi kormány a parlamenttől engedélyt kért arra, hogy az ország kikötőiben levő német hajókat használatba vehesse.

postások küldöttsége a miniszternél.

A posta közigazgatási, számvevősegi és műszaki tisztviselőinek küldöttsége Battenberg Lajos postafőtanácsos vezetésével tegnap délben tisztelgett Serényi Béla gróf kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség a fizetés- és státuszrendezés sürgős megvalósítását kérte. A miniszter rendkívül szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy amennyiben kérésüket a folyó évi költségvetésbe már nem is vehetné fel, föltétlenül gondoskodni fog arról, hogy ezek a kívánságok az 1918—19. évi költségvetésben a lehetőséghez képest megvalósuljanak.

Árvizkatasztrófa Kinában.

R o t t e r d a m, okt. 10. A Daily Mailnek ezt jelentik Prkingből: Az áradás a peking-hangkai vasuti vonalat rendkívül sok helyen áttörte. A kisebb áttöréseket kijavították, három helyen azonban akkora a pusztulás, hogy az összeköttetést nem lehetett helyreállítani. Tichiliben a Sárgafolyam sok helyen átszakította a gátakat.

66 millió yen Oroszországnak.

Bécs, október 10. Amsterdamban át jelentik, hogy a Reuter-iroda newyorki híradása szerint Japán — mint hivatalosan közlik — 66 millió yen előleget adott az orosz kormánynak.

Kühlmann Bécsben.

Bécs, okt. 10. Kühlmann dr. német külügyi államtitkár Berlinből ideérkezett. A vasuti állomásról a német nagykövetségre hajtatott.

A német radikálisok ülése.

Bécs, október 11. A német radikális szövetség teljes ülést tart, amelyen bejelentik, hogy a német nemzeti szövetségből kiválnak.

Lovacska, coca, csacsika

— A „Délvidék“ sorsjátéka. —

Örömmel szögezzük le, hogy a szelvénygyűjtés máris egyáltalában nem várt mértéket öltött. Mindenki gondosan gyűjti a szelvényeket, nagy lelkesedéssel toborozzák az új olvasókat is. A sorsolásra vonatkozóan egész levéltömegek érkeznek a sorsolást rendező osztályhoz. Nagyon sok levélíró arra kíváncsi, mi lesz azokkal, akik még csak ezután lesznek a lap olvasói. Ezeknek azt üzenik, hogy csak gyűjtsék a szelvényeket. A szelvények száma szerint ezek is kapnak sorsjegyet. Akik még október 15-től elkezdik a szelvénygyűjtést, megkapják a két darab sorsjegyet. A későbbi gyűjtőkre nézve majd annak idején fognak dönteni, előre jelezzük azonban, hogy azért azok is hozzájuthatnak egy sorsjegyhez. Egyik előfizetőnk kis fiacskája azt írja ákombákomos levélben a „szerkesztő bácsinak“, hogy ő lovat akar nyerni. Egy másik kis vitéznek pedig hízott „cocára“ fáj a foga. Azt írja, hogy a mamuska mondta, hogy „cocát“ kérjen. Egy harmadik már szerényebb. Megelégszik egy csacsival. Egy másik régi olvasónk fiacskája pedig kocsit is szeretne nyerni a ló mellé. Egyik harcias gyereknek meg „nagy ágyú“ kellene, hogy elmeheessen a harctérre az „apuska“ mellé. Egész sora van ezeknek a kedves gyermekleveleknek és jókat mulatunk a szerénytelen kis kéréseken. Azt hisszük azonban, hogy mindegyik megőrül majd annak is, ha egy peccenyemalaccal, vagy kacsával térhet haza a sorsolásról.

Erkeznek más levelek is. Így két urileány azt kérdezi, lehet-e valami kézimunkafélt, vagy más tárgyat felajánlaniok nyereségtárgyul. Elfogadjuk-e? Hát persze, hogy elfogadjuk, sőt hálásan megköszönjük, még a nevet is kiírjuk az újságba. Annymira lehet, hogy már van is ilyen felajánlott tárgy. Bajmokról kaptuk. Tudniillik vármegyei olvasóközönségünk is részt vesz a sorsolásban és bejelentették, hogy nyereségtárgyukat is adnak. Azt írják, hogy falun meg pusztán könnyebben akad ilyesmi. Igazuk van és előre is hálásan köszönjük.

— Szabadkai mérnökök előléptetése. Gombos Lajos és Maeskovics Benedek szabadkai mérnököket, akik a harctéren mint katonai műszaki segédtisztviselők teljesítettek szolgálatot, műszaki tisztviselőkké léptették elő.

Szombaton és vasárnap
Az első Phoenix film!!

A kuruzsló

Földes Imre drámája 4 felvonásban. Főszereplő

Csontos Gyula.

Bemutatja a :: ::

LIFKA MOZI.

Kezdeté d. u. 5 és este 8 órakor.
Ünnepnap 3, fél 5, 6 és 8 órakor.

Óriási lisztpanama Bács megyében

— A kulai főszolgabíró sajtópöre. —

Ismeretes az a nagy feltűnést keltett cikk, amelyet egy újvidéki újságíró 1916. augusztus 4-dikén *Óriási lisztpanama Bács megyében* címmel írt meg és amelyben Buday Pál dr. kulai főszolgabíróra igen kellemetlen, sőt kínos dolgok voltak elmondva. A cikkekhez az adatokat ama bűnügyi iratai szolgáltatották, amelyek *Sefcsik Géza* palánkai volt Máv. állomásfőnök és társai hatalmas méretű liszt-csempészeti ügyeit tartalmazták.

Ez akták közt volt az újvidéki határrendőrség palánkai kirendeltsége vezetőjének: *Földes Imre* kapitányának terjedelmes összefoglaló jelentése is, amely egyúttal Buday Pál bűnjegyzéke volt. Ezeket a súlyos ténymegállapításokat ismertette a cikk.

Buday Pál főszolgabíró, — aki ellen ez ügyből kifolyólag a zombori kir. törvényszéknél *bűnügyi eljárás* van folyamatban — maga ellen legyelmi vizsgálatot kért, amit az alispán el is rendelt, sőt

Buday Pál kérésére megadta a felhatalmazást, hogy az újságíró ellen a sajtópert megindítsa.

Az újvidéki törvényszék felmentette a szerkesztőt, mert a törvényszék elnökétől kért és kapott engedély alapján a bűnügyi iratokat hiv szellemben és kiszínezés nélkül közölte és így büncselekményt nem követett el.

Az ügyész semmiségi panaszra folytán került az érdekes sajtópert, a közben felfüggesztett Buday Pál ügye, a szegedi kir. ítélőtábla büntetőtanácsa elé.

Az újságíró azt vitatta, hogy fontos közérdeket képviselt, amikor ezeket a közigazgatási visszajelzéseket a nyilvánosság ítélőszéke elé hurcolta. A kir. ítélőtábla a szerkesztőt felmentette a vád és következményei alól, illetve indokainál fogva helyben hagyja az újvidéki kir. törvényszék felmentő ítéletét.

Az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

Tárgyalások a közlelmezési ügyekről.

Tegnap délelőtt *Biró Károly* dr. polgármester elnöklésével a közlelmezési bizottság ülést tartott. A bizottsági tagok majdnem teljes létszámmal jelentek meg az ülésen. Az aktuális közlelmezési kérdések közül hosszabb tárgyalás alá vették a petróleum ügyét. Ismeretes, hogy eddig még a szeptember havi petróleum sem érkezett meg Szabadkára, holott a szeptember havi kontingenst legkésőbb szept. 20-áig kellett volna leszállítani.

A közlelmezési bizottság beszélt még a sertéshizlalási rendletről és a 86-ik gyalogezred pótzászlóaljának kérelméről. A 86-osok ugyanis hajlandók fele termés át-

engedése ellenében a városnak a Kelebia mellett levő 150 hold földjét vetemények alá megművelni.

A letárgyalt ügyek elintézésének megszüntetésére *Brestyánszky Miklós* dr. főkapitány és *Komor Géza* nagykereskedő még tegnap Budapestre utaztak.

Az egyéb közlelmezési ügyek jelenlegi állásának ismertetése képezte még a bizottság tanácskozásának tárgyát. A bizottság javaslata alapján felterjesztésben kéri a közlelmezési minisztert, hogy a Szabadkán rekvirálandó sertésekből a közlelmezési hivatal a város szükségletének fedezésére havonta legalább 300 darab sertést biztosítson.

Őrzik a hétfejű sárkányt

— A kulai ál-susztér cigány. —

A szegedi rendőrség egyik éjjel razzitát tartott. Felkutatták az összes kétes helyeket és valóságos nagy tisztogatást vittek véghez. Lenyultak mélyen a térsadalom fertőjébe és az onnan felszínre hozott emberi salak között főképp egy herkulesi cigány-alak tűnt fel vad bozontos fejével és a széles vállával. A zsebében 5390 korona készpénzt, négy darab husz koronás aranyat és egy csüngő aranyláncot találtak. Amikor személynazonosságát akarták megállapítani, így mutatkozott be:

— Én Mózer János kulai cipész vagyok.

Es erre a névre kiállított katonai igazolványt mutatott fel.

Dreyer József dr. kapitány azonban nem hitt a cigány igazolványának és távirati kérdezősködésére olyan választ kapott, mely gyanuját megerősítette. A kulai csendőrség azt válaszolta, hogy a cigány, akit nem ismernek, a katonai igazolványt valahol találta. Az igazolvány ugyanis Mózer János ottani lakos tulajdona.

Amikor Dreyer dr. kapitány elolvasta ezt a táviratot, a kihallgatás folytatása eeljaból a cigányt föl akarta hozatni a tömlőből, de a cigány helyett egy detektív jelent meg:

— Kapitány ur, — szólt a detektív, — a cigány a többi fogolytársa előt mérget vett be.

Mit tehettek egyebet: a cigányt bevitték a kórházba. Ott kimosták a cigány gyomrát és meglepetéssel állapították meg, hogy a cigány nem is mérgezte meg magát. A gyomormosás után a rejtelmes ember aléltágot szimulált. Mire felébredt, a jobb keze a csuklónál oda volt láncolva az ágy oldalvasához. Azt mondta:

— Hát ez egyelőre kellemetlen.

A rendőrség azt hiszi, hogy régóta keresett gonosztólv került horogra. A cigány azért játszott el az öngyilkossági komédiát, hogy megszökhessen a kórházból, de a rendőrség kifogott a fortélyos cigányon, kit most úgy őriznek, mint a hétfejű sárkányt.

— **Kegyelem a bűnösöknek.** A szabadkai kir. ügyészség területén 95-en kaptak általános kegyelmet azok közül akiknek büntetése nem haladta meg a 3 hetet és a kétszáz korona pénzbüntetést, vagy ha hadiözvegy volt a hat hetet és a 400 korona pénzbüntetést. Egyéni kegyelemben hároman részesültek.

Beszédek.

A főispán válasza a munkásoknak (XXXI) (Folytatás.)

Egyre azonban figyelmeztetnem kell önöket: aki politizál, aki államügyeket intéz, aki felelősség mellett dolgozik, annak kizáróan teóriára nem szabad építenie. Mint teória, cél, a küzdelem tárgya, elfogadható az az elv. De ha valaki valamit az életbe, a helyzetbe át akar plántálni, annak a helyzettel, étellel számolnia kell. Ha a különböző földeknek megfelelő magokat összecseréljük, nem sikerül a termelés.

Ha önök az általános, egyenlő, titkos választójog igaz barátjától hallják ezt, ki ezt a zászlót, ezt az eszmét nem fogja cserben hagyni, higyjék el e barátjuknak, hogy ezt a kérdést ne tekintsek sohase jelszónak. Nem bánom, ha rossz néven veszik is e kijelentésemet, de — ez, mint jelszó, nagyon szép, azonban az egész épületet erre alapítani nem lehet. Számoljanak azzal, hogy elveik, eszméik a választójog tekintetében, melyet teoretice az enyém is, bizonyos időpontban, csak bizonyos ideig lehetnek meg. Bizzanak a kormányban, azoknak az uraknak a liberális haladás iránti őszinteségében; bizzanak abban, hogy ők megértik a nagy idők szavát, erejét! Ezt a nagy kérdést a kormány úgy fogja megoldani, hogy a választójogot, amennyire csak lehetséges, a legszélesebb mértékben kiterjeszti. Méltóztassanak megnyugodni abban, hogy nem megy el ama legszélsőbb határokig, melyeket a teória tanai szerint fel lehet állítani, mert számolnia kell az étellel. Méltóztassanak abban az irányban dolgozni, segíteni ezt a kormányzati irányt, hogy e feladatát — habár nem is hoz mindent — sikerrel és becsületesen megoldja. Ha ez nem is lesz a teljes általános, egyenlő, titkos szavazati jog, minden esetre egy olyan lépés lesz a felé, a dolgozó polgároknak akkora számát fogja joggal felruházni, hogy minden liberálisan gondolkozó ember, ha az adott helyzetet tekinti, meg lehet vele elégedve.

Nagyon köszönöm szives megjelenésüket; köszönöm, hogy megtisztelték; hogy bizalmukat nekem előlegezték. Higyjék meg, hogy ehhez a bizalomhoz, melyet a dolgozó munkásság részéről kaptam, hűtlen nem leszek.

Önöket pedig arra kérem, hogy minden ténykedésükben, minden működésükben legyenek óvatosak, mérsékeltek, mert az óvatosság és mérséklet: ez az erő; a hevesesség, az elragadja az embert olyan régiókba, melyekben maga sem szeretne lenni, ha komolyan mérlegeli a helyzetet. Legyenek higgadtak, munkások! Ez fog az önök törekvéseire erőt adni, ez fogja tiszteletre kényszeríteni még az ellenfelet is. Óvakodjanak attól, hogy tulságba menjenek! A mérséklet, az óvatosság: ez az erő, és az igazi erő vezet legjobban célhoz.

Azt is köszönöm, hogy olyan szivesek voltak és az én ideérkezésem fölötti örömeiknek azzal is kifejezést adtak, hogy a munkát egy bizonyos időre szüneteltették.

(Folytatjuk.)

Ingpróba a bírák előtt.

Akinek nincs ideje visszahozni a lopott holmit.

(Saját tudósításunk.) Elegáns uriaszony állott tegnap lopással vádolva a szabadkai kir. törvényszéken a bírák előtt. *Maurer* Jakabnének hívják az előkelően öltözött nőt, aki 26 éves, de születésének még a hónapját és napját sem tudja megmondani. Férje számadó altiszt volt, majd Lemberg-városi hivatalnok, de most katoná. Az asszonyka már több mint egy éve elkerült Lembergből és azóta városról városra jár rokonlátogatásban. Szabadkára is úgy vetődött, hogy itt rokonokat keresett, de mivel nem találta itt őket, hónapos szobában szállott meg Fischer Henriknél. Egy ideig nem is volt panasa egymásra lakónak és lakásadónak. Most azonban Fischerné azzal panaszkolta be a fiatalasszonyt, hogy szeptember 9-én éjjel az ő zárt szekrényének az ajtaját feltörte és onnan több ruhaneműt ellopott, még pedig egy selyembluzt, dísz-párnuhuzatot, asztalkendőket, törülközőket, női alsónadrágot és inget, függőnyt, roleitavásznat, két vitorlavásznat, egy miliót, 6 csipkét, 15 gombolyag cernát és szalagokat.

Maurerné ezekkel a lopott holmikkal Szabadkáról el akart utazni. Már a vonaton ült, mikor elcsúszott. A kocsiiban, a mellette levő kosárban valóban meg is találták ezeket a dolgokat, melyekről Maurerné azt állítja, hogy nem lopottak. Ő csak bosszúból akarta azokat elvinni, mert pántárcajából állandóan 10—20 korona eltűnt. Egyébként vissza akarta azokat vinni.

A bírák, hogy megállapítsák az ingről, hogy lopott-e vagy nem, ingpróbát tartottak. Kiderült, hogy az ing nem Maurerné számára készült, hanem a nála jóval alacsonyabb természetű Fischerné részére.

Maurerné 6 havi börtönre ítélték, melyből a vizsgálati fogságban eltöltött 1 hónapot kitöltöttnek számítottak. Ugy az ügyész, vádlott, mint a védő felelkezett. Egyébként Maurerné további fogvatartását elrendelték.

SPORT.

Bajnoki mérkőzés. Vasárnap d. u. 3 órakor dől el, hogy melyik csapat jut a második helyre a Sz. S. E. vagy a M. T. E. A második hely úgy jött üresedésbe, hogy az aradi M. T. E. eddigi mérkőzéseit megsemmisítették, a szegediek ellen szintén óvás adott be. Mint értesülünk, mind a két egyesület a legjobb embereit állítja ki, ami magától értetődik, mert idehaza minden játékos játszat, ellenben vidékre nem igen mehetnek el a játékosok, mivel több hivatalból nem igen engedik el őket, ami eléggé sajnálatos dolog, éppen most, amikor legjobban szüksége van a hazának edzett, erős emberekre. Amint az előjelek mutatják és a training, nagy sánsza van a M. T. E.-nek, mert azok szorgalmasabban tréningoznak, mint a Sport Egylet. A helyárok rendesek.

A „Délvidék“ már fél ket-tőkor kapható az utcán.

NAPI HIREK.

Korszilovi vizimalom...

Korszilovi vizimalom
Megáll pillanatra;
Iszonyattal nézi, mi az?
Piros lett a hájja!...

Korszilovi vizimalom,
Ne szüntesd munkádat!
Mogilai magaslatról
Friss vérpatak árad...

Korszilovi vizimalom
Folytasd csak munkádat!
Órölsz te még, — majd meglátod,
Magyar katonáknak!

BIERMANN MARISKA.

— **Uj főhadnagyok.** A király *Vukov* Ferencet és *Goitein* Dávidot, mindkettőjüket a 6-ik népfelkelő ezred parancsnokságának nyilvántartásában főhadnagyká névezte ki.

— **Czebe alezredes kitüntetésé.** A király elrendelte, hogy a legfelső dicséret elismerés újlag tudtul adassék *Czebe* Lajos 86 ik gyakorlezzredbeli alezredesnek az ellenség előtt tanúsított kitünő szolgálataiért.

— **Halál az orosz fogságban.** *Malagurszky* Lőrinc t. zászlós, szabadkai fiu, nem bírta ki Szibéria éghajlatát és mint fogoly Moszkvába került. Egy társa most azt a hirt hozza róla, hogy hosszas betegeskedés után a moszkvai kórházban meghalt.

— **A nők, a korzó meg a drágaság.** Menj végig a korzón, tedd a kezedet a szivedre és mondd igaz lelkedre, — van drágaság? Amikor azokat a suhogó selyembe, bársonyba, nehéz szövetekbe burkolt hölgyeket látod, jut-e eszedbe, mibe kerül ma egy-egy kabát, egy-egy ruha? Ugy-e nem? En utána jártam a dolognak, mert érdekelt. Megsugom, szakember mondta. Egy kabát 300—800 koronába, egy ruha ennél is többbe kerül. Csak az nem fér a fejembe, hogyan lehet a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett ilyen pompát kifejteni. Miből is kerül az a flanc? Vagy csak hadseregszállítók hozzátartozói korzóznak a Kossuth-utcán? Mintha volna egy jelvényekkel ellátott, országos port felvert „fényűzés elleni liga“ is a világon. Vagy csak alapszabályaik vannak, de nincs aki azokat megtartja?

— **Egy kiló hagyma — 1 korona 20 fillér.** A napokban, talán már ma vagy holnap a városi üzletben vörshagymát árusítanak, kilónként 1 korona 20 fillérért.

— **Rongyos cipőért adnak ujat.** Megirtuk tegnap, hogy a pamutárúk forgalmát szabályozzák. Maximálni fogják a kereskedelmi forgalomban levő kész pamutárúk árát és a lefoglalt árúk fele a hadseregnek jut, másik felét pedig a polgári szükséglet ellátására alakuló népruházati bizottság részére juttatják, amely valószínűleg utalványrendszer alapján, maximális áron juttatja el azokat a fogyasztókhoz. Néhány napja jelent meg egy rendelet, mely a nyers bőrök és kész cipők Ausztriába való kivitelét megtiltja, azonban a kivitel mégsem szűnt meg. Titokban csempézik ki a bőrt és a cipőt az országból. A

cipőközpontnak e visszaélések megszüntetésére az a javaslata, hogy a bőrt éppen úgy, mint a kész cipőt, csak jegyrendszer alapján legyen szabad forgalomba hozni. Sürgeti a cipőközpont ezenkívül a cipőjegyek behozatalát is, melylyel kimondanák, hogy a télire egy ember egy pár cipőnél többet nem vásárolhat és ezt is csak úgy kaphatja meg, ha előbb beszolgáltatja elhasznált régi cipőjét.

— **Uj ügyvéd Palánkán.** A szabadkai ügyvédi kamara dr. Pető János palánkai nyug. járásbíró Palánka székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette.

— **Szervezkednek a szabadkai feministák.** A Feministák Egyesületének szabadkai tagjai szombaton d. u. 6 órakor tartják alakuló tagértekezletüket a Kereskedelmi Egyesület helyiségében. A Feministáknak itt megalakuló csoportja ezen az értekezleten fogja Szabadkára vonatkozó szociál-kultur programját, az általános választójog érdekében kifejendő tevékenységének mikéntjét és a rövidesen megtartandó nyilvános gyűlés időpontját megállapítani.

— **Tisztviselők ügyei.** A szabadkai Tisztviselő Otthon tegnap este tartott választmányi ülést és azon mindenekelőtt a tagok gabonájának újabb öröltését beszéltek meg. Kérték az elnököt, járjon közbe, hogy lehetően ezentul is kapjanak a negyedévi örölnél grizt. Szó volt a tisztviselő-konyhával való jogviszonyról is. Oláh Ferenc dr. elnök kérte az Otthon tagjait, hogy teljes erejükkel partolják a konyha ügyét, mely a mai időkben igen fontos szerepet tölt be a tisztviselők életében. Ezután még új tagokat vettek föl és kisebb ügyeket intéztek el. Örvedetes jelenség, hogy az Otthon körébe folyton nagy számmal irakoznak be tagok, ami mutatja, hogy a tisztviselők tömörülésére mily óriási szükség van.

— **Verekedés a gyújtóért.** Olyan világot érünk, hogy még a gyújtószerszámért is majdnem verekedni kell. Tegnap a városi üzletben három láda gyújtót bocsátottak áru alá és alighogy azt megtudta a közönség, iszonyu tolongás keletkezett és pár perc alatt szétkapkodták a drága kincset, melyet másutt most nem is lehet kapni, vagy pedig, ha valaki hozzá akar jutni, méregdrága árat kell érte fizetni és még örül, aki egy skatulyával megszerezhet. Csak az a kár, hogy a városnak nincs belőle több. Pedig ilyesimből igazán elkelne egypár vaggonnal is Szabadkán.

— **A meglopott szakácsnő.** Tegnap délután *Merkovics* Félix szabadkai vendéglős szakácsnőjét alvás közben meglópták. Zsebéből ismeretlen tettes 100 koronát kilopott.

— **Elveszett katonai igazolvány.** Tegnap délután az Acs-utca és Tompa-utak sarkán *Péresics* Balázs névre kiállított katonai igazolványt elveszett. A megtaláló az igazolványt átadhatja a városi főjegyzői hivatalban, vagy a Délvidék kiadóhivatalában.

— **A cservenka cukorgyár sikasztója.** *Stein* Miksa, a cservenka Angol-Magyar Cukorgyár tisztvi-

selője, az igazgatóságnál rendszeresen több munkás részére vette fel a hetibékeket, mint ahányan tényleg dolgoztak az egymástól távol fekvő répaföldeken. Ily módon több mint 60.000 koronát sikasztott el. Az igazgatóság nyomára jött *Stein* Miksa manipulációjának és leleplezésekor tartott házkutatás alkalmával nagy összeg készpénzt és ékszeret foglaltak le, úgyhogy a gyárnak alig van vesztesége. A sikasztót letartóztatták és a zombori ügyészség fogházába kísérték be.

— **A bunyevác menyecskek fogainak leszerelése.** Az aranyfogakról irt tegnapi cikkünkben a nyomdász tévedése folytán azt olvashatta a közönség, hogy a bunyevác lányok és menyecskek „leszereltetik“ ép fogaikat. E helyett az olvasandó: leszereltetik, vagyis leráspolyoztatják a foguk tetejét és a megmaradt eszoka fogat arannyal huzatják be. Bizony, így ki-noztatják magukat, divatból.

Korzó Mozi.

Jobbra én balra te

Kitünő vígj. 3 felv. főszereplő VERBEZIRK GIZELLA. És a szonációs kísérő műsor

Bemutatásra kerül szerdán, csütörtökön. Az előadások vasárnap 4, 6 és 8 órakor, hétköznap 5 és 8 órakor kezdődnek.

Mozgóképszínház.

Jobbra én, balra te. Tegnap este zsufoit ház nézte végig a *Jobbra én, balra te* című vígjátékot a Korzó-Moziban. Az új mozi helyiség habár már nem az ujdonság, az ismeretlenség erejével vonzza a közönséget, meg kell állapítanunk, hogy a Korzó-Mozi igazgatósága valószínűen a könnyelmű, léha alakok táborából akarja megtölteni a nézőteret, mert legaiább is ennek a vígjátéknak a bemutatása erre enged következtetni. Csupor-papa egyik finoman kikerekített káromkodása megérdemli, hogy a darabot elítéljük. — *Az Egyszerű szivek*, egy gyönyörű alpesi történet megrázó drámája.

Főszerekesztő: *Pinterits* Károly igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: *Dr. Fontányi* József, ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, *Szent Antal* Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szervezetet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20 szám

10. Október 12.

ELŐTTEL
MOZGO

Szerdán, oszlörtökön:

Nagy szenzáció!

Ikarus

Dráma 4 felvonásban.
Es a szenzáció, gyönyörű kísérő műsor!

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-8-ig és este fél 9 órakor.

Közgazdaság.

Uj cég. Militics. Szélinger Lőrinc, kender.

Megszűnt cég. Apatin. Hermansdorf és Braun.

Rekvirálják az összes pamut-készleteket. A közeli napokban rendelet fog megjelenni az összes pamutárak lefoglalásáról. A nagy munka lebonyolítására a Pamut-központ az országban mintegy száz kirendeltséget állít fel. A rendelet szerint pamutárut ezentul csak a hatóság közbejöttével szabad venni, vagy eladni, még pedig a megállapítandó maximális árak mellett.

Jókarban levő

Boros hordók eladók.

Értekezni lehet: Virányi Sándornál VI., Kalmár-u. 480.

27191 sz./tan 1917.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa a m. kir. ministeriumnak a boros hordók bejelentése, zár alá vételére és azok legmagasabb árának a megállapítása tárgyában 3728/M. E. 917. sz. alatt kiadott rendelete napján közzhírré teszi, hogy minő azok a kik eddig bor, vagy szesz eltartására alkalmas fahordót eladás céljából készítettek avagy ezután készítenek, továbbá azok, a kik ilyen hordók eladásával üzletszerűleg, vagy csak alkalmilag is foglalkoznak kötelesek megjelölni ilyen hordókészleteiket f. 1917. október 10-én: az ezután készíten-dő hordókat pedig 1917. évi november hó 30-ig minden szombaton délelőtt a város gazdasági ügyosztályában (a városi székház, II. emelet 128. ajtó) nyeresendő bejelentési lapokon két példányban a gazdasági ügyosztályt vezető tanácsnoknál bejelentni. — A bejelentési lapokon úgy az új, mint a használt hordók is feltüntetendők: sőt még azok is, amelyeket a bejelentésre kötelezett már eladott, de a vevő még el nem szállított. A bejelentésre kötelezettek a bejelentett készletekről pontos raktár-könyvet kötelesek vezetni oly módon, hogy abból a készlet mennyiségének változása és az abból mikor, kinek és hova mennyi szállított el, bármikor megállapítható legyen.

A bejelentési kötelezettség nem terjed ki azokra a hordókra a melyek a bor termelők, bortermelői szövetkezetek, borkereskedők, vendéglősök és kocsmárosok tulajdonának és tényleges birtokában vannak, amennyiben azoknak mennyisége nem haladja meg az illetők saját szükségletét.

A bejelentés alá eső hordók a rendelet erejéig fogva zár alá vétetnek, azokból hatósági ztvány nélkül senki-nek sem eladni, sem elajándékozni, avagy másként elidegeníteni, sőt még kölcsön adni sem szabad.

F. évi november hó 30-ig akár zár alá vett, akár bejelentésre nem köteles borosordóul használható fahordót csak a vevő kérelmére kiállított katasági utalvány ellenében és pedig csak az utalványban megnevezett részére s az ugyanott megállapított irtartalom-mal szabad legfeljebb a város polgármestere által megállított legmagasabb árban eladni, avagy másmódon elidege-níteni.

A zár alá vett hordó készlet tulajdo-nosa a nevére kiállított utalványra, az abban meghatározott irtartalmú hordót kiadni köteles.

Dorral együtt eladásra kerülő hordó adás — vételéhez utalvány nem szükséges.

Helybeli vevők részére a boroshordó vételére vonatkozó hatósági utalványt dr. Hoffmann Kálmán gazdasági tanács-nok állítja ki.

A rendelet intézkedései ellen vétők kihágást követnek el és őket a város rendőrkapitányi hivatal hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti és azon hordókészlet tekintetében, a mely-re nézve a kihágás elkövetett, a törvény értelmében elkobzásnak van helye.

Szabadkán, 1917. évi október 9-én.

A városi tanács.

Értesítés.

A miniszteri rendelet következtében a Battyányi-utcai gőzfürdőben úgy a kád mint a gőzfürdő egyelőre csak eszlörtök, péntek, szombat és vasárnap lesz nyitva. Fürdő órák: reggel 6-tól este 8-ig.

Jókarban levő **boroshordók kaphatók** **Nojcsék Gézánál**
Telefon 222

SZŐRMÉKET legszebben átalakít **KERTÉSZ MIKLÓS** divat szücs **Vörösmarty-utca 52. szám.**

NŐI KALAPOK

átmneeti, őszí és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetetlen olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakítógok, diszítések legolcsóbb árban, ugyzintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffed készünek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Egy jó házból való fiút **nyomdász tanoncnak** fizetéssel felvesz a **SENT ANTAL** nyomda

Használt tankönyveket magas áron vásárlunk, vagy ez évben szükségesre becsreljük. Mielőbb vásárolja meg mindenki szükséges **iskolakönyveit** leszállított áron, amíg a készlet tart!

Tisztelettel **Lipsitz és Lampel** könyvkereskedés és antikvárium Rudics-utca, a Zsidó templom mellett. Telefon 604

MENETREND

Budapestről érk.	déltután	1:00
	éjjel	6:01*
		12:24
		3:59
Budapestre ind.	délelőtt	10:15*
	déltután	1:55
	éjjel	12:45
		5:28
Zomborból érk.	délelőtt	10:02*
	éjjel	10:11
Zomborba ind.	éjjel	6:14*
		5:23
Ujvidékről érk.	délelőtt	7:42
	déltután	1:21
Ujvidékre ind.	éjjel	11:50
	déltután	1:48
	éjjel	6:26*
		4:44
Szegedről érk.	délelőtt	7:42
	déltután	12:40
Szegedre ind.	éjjel	8:07
	délelőtt	6:15
	déltután	1:30
	éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk.	éjjel	8:57
Cservenka—Gombosra ind.	éjjel	4:42
Zentáról érk.	"	11:05
Zentára ind.	"	4:33
Bajáról érk.	délelőtt	9:02
	éjjel	9:26
Bajára ind.	"	7:00
	"	5:05
Bácsalmásról érk.	délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Flókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Cirkenica. Befizetett alaptőke 10.000,000 és tartalékalap 2.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetotnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapirokat (állami omloteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

— **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapirokat.** —

Folyósít: Jelzalogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyereseménnyel) pupilláris biztanságu, adómentos, mindanföle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELÖNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és komissionális megbízásokat.

Aruosztály. Árusít előnyös áron: legjobb beiföldi gyártmányu arató-, filkaszáló- és velőgépeket, oszlőgépgarnitúrákat kukorica-kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szecskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.